

Aan de gemeenteraden en colleges
van de 21 deelnemende gemeenten

Bezoekadres
Raiffeisenstraat 18
5611 CH Eindhoven
Postadres
Postbus 985
5600 AZ EINDHOVEN

uw kenmerk	uw brief van	ons kenmerk 100622-3201\HLE	datum 24 november 2023
onderwerp uitkomsten BO Brainport en vooruitblik op onderwerp Talent voor volgende BO Brainport		e-mailadres h.leijen@metropoolregioeindhoven.nl	

Geachte colleges en gemeenteraden van de 21 MRE-gemeenten,

Gister heeft de minister van EZK de Tweede Kamer geïnformeerd over de het meest recente BO Brainport dat wij konden hebben met vertegenwoordigers van het kabinet. Deze brief zenden wij u graag ter informatie bijgaand toe.

In het BO Brainport werken provincie, MRE en de Triple Helix-samenwerking van Brainport samen met het Rijk aan de 'doorontwikkeling van de mainportstatus van de Brainportregio', zoals het huidige kabinet dat in zijn coalitieakkoord verwoordde. Zoals u weet hanteren we hiertoe een integrale agenda van technologie, talent en woon- en leefklimaat als leidraad.

Afspraken: prioriteit bij netcongestie en algemeen techniekjaar

In het laatste BO Brainport zijn diverse thema's besproken. In het oog springend is de afspraak dat de Brainport als "prioritair gebied" wordt benoemd bij de aanpak van netcongestie. Op dit moment werken we, samen met de collega's van het poho RES, Enexis, provincie, EZK en kennispartners aan een snelle mogelijke uitvoering van deze belangrijke stap. Vanuit het poho RES kan u de gekozen werkwijze hiertoe nader toegelicht worden wanneer daarover besluiten zijn genomen.

Ook het onderwerp Talent stond op de agenda van het BO Brainport. We spraken onder andere af de ruimte te zoeken en gebruiken voor MBO-instellingen om met een algemeen oriënterend techniekjaar te starten. Een dergelijk algemeen jaar maakt het voor studenten aantrekkelijker om voor technische studies te kiezen omdat zij niet direct al op heel jonge leeftijd voor een specialisatie te moeten kiezen. Onze ROC's werken met Brainport Development en OCW samen om deze ruimte optimaal te kunnen benutten.

Internationalisering Onderwijs als een van de thema's bij volgend BO Brainport

Het onderwerp Talent zal in de breedte (opvang, PO, VO, MBO, HBO, WO), zo spraken we af, ook een belangrijk thema zijn voor een volgend BO Brainport dat aan het begin van 2024 in de agenda's zal komen. Onze opgave is immers veel breder dan alleen een algemeen techniekjaar. Een van de thema's binnen het onderwerp Talent betreft de groei en internationalisering van het onderwijs. Zoals u weet, merkt de hele 'keten' van ons onderwijs -van kinderopvang tot primair en voortgezet onderwijs- dat het aantal kinderen met ten minste één internationale ouder toeneemt in de klassen.

Groei en internationalisering van het onderwijs is een ontwikkeling die ons tegelijkertijd voor een opgave stelt (hoe kunnen we dit accommoderen?) als een kans (nieuwe vaardigheden voor kinderen en behoud van scholen in de regio die juist een autonome krimp verwachten). Dat geeft een opgave aan de scholen, maar ook kansen. Daarop moeten we ons, met alle (onderwijs)partijen, gemeenten, kennispartners en bedrijven toe verhouden. Deze week hebben we daartoe een goede start gemaakt met een congres waaraan betrokken wethouders uit de regio, vertegenwoordigers van zo'n 300 scholen en diverse andere partners deelnamen. Het was ronduit bemoedigend om te merken hoe groot de betrokkenheid en wil is om hier samen aan te werken.

Hoe we dit exact 'samen' bestendig organiseren met zoveel partners, is uiteraard nog een aparte vraag waarover nog moet worden besloten binnen de MRE. In ieder geval is het belangrijk dat dit als bouwsteen (voor het onderdeel onderwijs) gebruikt wordt in het bredere verhaal vanuit de MRE rondom de groei en voorzieningen (Utrechtse Barcode). Om al een start te kunnen is een brede taskforce gestart te onderzoeken welke mogelijke beleidsopties we hebben en hoe de samenwerking de komende jaren steeds verder vorm kan krijgen. De samenstelling van deze taskforce is eveneens als bijlage toegevoegd. Om mogelijke opties te verkennen is tijdens het BO Brainport afgesproken dat het ministerie van OCW hierin samen met ons optrekt ter voorbereiding op ons volgend overleg.

Monitor Internationalisering Onderwijs

Een gezamenlijke aanpak begint met inzicht. Hiertoe hebben mensen uit het onderwijs, gemeenten en bedrijfsleven via Brainport Development aan Decisio gevraagd een monitor op te zetten. Tijdens het genoemde congres 'Grenzeloos Goed Onderwijs' van 20 november jl. zijn de eerste bevindingen van de monitor gepresenteerd. Ook bespraken we mogelijke beleidsrichtingen, van huisvesting tot een landingsstrip voor internationale kinderen, nieuwkomersonderwijs, de opleiding en professionalisering van docenten, en curricula rond internationale vaardigheden.

De aanvullende vragen die tijdens het congres aan de orde kwamen, worden momenteel door Decisio verder uitgewerkt. Wanneer het definitieve rapport klaar, brengen wij u hiervan graag op de hoogte. In het kader van de planning van het BO Brainport, geven wij u op dit moment al enkele hoofdpunten mee die we reeds zien.

METROPOOL

REGIO

EINDHOVEN

Het aantal internationale kinderen in 2021 in de Brainportregio komt neer op 15.640 kinderen (telling 2021). Uit de eerste bevindingen blijkt ook dat van die kinderen ongeveer twee derde één Nederlandse en één internationale ouder heeft en ongeveer een derde heeft twee internationale ouders. Daarnaast tonen de bevindingen aan dat de grootste concentratie internationale kinderen zich bevindt in de gemeenten Eindhoven, Veldhoven, Best, Helmond en Geldrop-Mierlo.

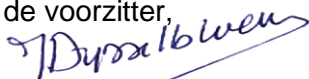
Vanuit de eerste bevindingen is het de verwachting in het trendscenario dat in 2032 12.300 extra internationale kinderen in het regionale onderwijs zijn ingestroomd, samengesteld uit de groepen van kenniswerkers, arbeidsmigranten en statushouders. Dit betreft geen netto groei omdat we daarnaast gemiddeld over de hele regio ook een daling van de niet-internationale kinderen verwachten. Er zal sprake zijn van verschil in groei tussen de verschillende gemeenten in de regio. Daarmee biedt de groei van het aantal internationale kinderen ook kansen voor gemeenten waar sprake kan zijn van krimp. De prognose van de groei gaat uiteraard gepaard met grote onzekerheden vaak extern bepaald zoals geopolitiek en economische conjunctuur. Om de komende jaren te kunnen sturen, blijven we vanaf nu tweejaarlijks de toename/ instroom van (internationale) kinderen in het onderwijs monitoren.

We hopen voor een volgend BO Brainport het definitieve Desicio-rapport gereed te hebben opdat we met OCW een start kunnen maken met de gezamenlijke en afgesproken verkenning. Graag houden wij u hiervan op de hoogte en zoeken wij met u en uw collega-wethouders steeds naar de best mogelijke vorm om stap voor stap tot gezamenlijke beleidsvorming te komen.

Hoogachtend,

het Dagelijks Bestuur
van de Metropoolregio Eindhoven,

de voorzitter,

J.R.V.A. Dijsselbloem.

de secretaris,

J.H.A. van Dijk

Bijlagen:

1. Kamerbrief over de uitvoering van de motie-Brainport van de leden Amhaouch C.S.
2. Opgave en Taskforce in beeld

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk
DGBI / 38873289

Datum 15 november 2023
Betreft Kamerbrief over de uitvoering van de motie-Brainport van de leden
Amhaouch C.S.

Geachte Voorzitter,

Tijdens het tweeminutendebat innovatie op 7 juli 2023 heeft uw kamer de motie¹ van de leden Amhaouch C.S. aangenomen. De motie verzoekt de regering acties te ondernemen voor de doorontwikkeling van de mainportstatus van de Brainportregio en in het eerstvolgende bestuurlijk overleg (BO-Brainport) af te stemmen hoe de knelpunten op het gebied van onderwijsinfrastructuur, de arbeidsmarkt en de netcongestie kunnen worden opgepakt. In deze brief informeer ik u over de aanpak die in het BO-Brainport van 4 oktober jl. met de Brainportregio is afgesproken. Dat doe ik mede namens de minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap en de minister voor Klimaat en Energie.

Doorontwikkeling mainportstatus

In mijn brief² van 7 juni 2023 heb ik u geïnformeerd over mijn visie dat Nederland en Europa gebaat zijn bij een sterk technologisch leiderschap dat bijdraagt aan de nationale veiligheid en de strategische autonomie van Europa. De Brainportregio is hierin het innovatief brandpunt voor de hightech maakindustrie. Bedrijven, kennisinstellingen en overheden investeren in deze regio de komende jaren volop extra in de groeimogelijkheden en het verbeteren van de wereldwijde concurrentiepositie van Nederland en de Europese Unie. Ook vermindert zo de afhankelijkheid van technologieën uit derde landen.

Voor de doorontwikkeling van de mainportstatus werk ik vanuit het BO-Brainport aan een gebiedsgerichte aanpak. Hierdoor wordt de groei van de hightech maakindustrie tot en met 2030 geaccommodeerd met functies voor wonen en bereikbaarheid. Er is echter meer nodig om het hightech ecosysteem van de Brainportregio een internationale voorsprong te kunnen laten houden. De gebiedsgerichte aanpak vraagt ook om de beschikbaarheid van voldoende talent en zekerheden voor bedrijven dat ze over voldoende stroom kunnen beschikken.

---

¹ Kamerstuk 33009, nummer: 127

² Kamerstuk 33009, nummer: 12. Samenwerken aan een hightech maakindustrie van wereldniveau

Hieraan werk ik in het BO-Brainport samen met de minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap en de minister voor Klimaat en Energie.

Aanpak talentopgave

De talentopgave voor de Brainportregio is fors. In de periode tot 2030 zijn er 72.000 nieuwe banen nodig. Belangrijk is dat de hele waaier van onderwijssectoren hierop aansluit: po, vo, mbo, hbo en wo. Het zwaartepunt voor de talentopgave ligt echter bij het mbo-onderwijs, 60% van de nieuwe banen in de hightech maakindustrie gaat om mbo-niveau. Daarom heb ik in het BO-Brainport met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en de regio afgesproken, dat alle mbo-instellingen gebruik kunnen maken van de bestaande wettelijke mogelijkheden die de opleidingsdomeininschrijving biedt voor een breed oriëntatieprogramma voorafgaand aan de definitieve studiekeuze door studenten. De minister van OCW zal deze aanpak in een wet-interpreterende beleidsregel toelichten. De reden dat ik hiernaar verwijs is dat we studenten de mogelijkheid willen bieden om via een oriëntatieperiode te kiezen voor een kansrijke opleiding, zoals in de hightech maakindustrie. Daar zijn dan de wettelijke mogelijkheden voor via de opleidingsdomeininschrijving en wet-interpreterende beleidsregels. Ook heb ik in het BO-Brainport afgesproken dat door de minister van OCW wordt onderzocht hoe de initiatieven in het kader van een Leven Lang Ontwikkelen ingezet kunnen worden om competenties te certificeren die duidelijk maken wat studenten en professionals weten en kunnen.

Voor de komende maanden vraagt de talentopgave om verder te worden uitgewerkt. Brainport-development heeft recent de Regionale Agenda Schaalsprong Talent opgesteld. Daarin wordt -in aansluiting op voornoemde afspraken- duidelijk in welke richting de regio de verdere dialoog wil voeren:

- Het goed aansluiten van het po, vo, mbo, ho en wo op de ruimtelijke schaa sprong van de regio.
- hbo-techniek voor een bredere doelgroep aantrekkelijker maken.

Het ministerie van OCW en de regio hebben samen afgesproken de Regionale Agenda Schaalsprong Talent verder te helpen en samen te bezien welke beleidskaders ontwikkeld moeten worden om tot gedragen oplossingen te komen. In het volgende BO-Brainport wordt dit geagendeerd.

Aanpak netcongestie

De Brainportregio vormt één van de meest veelbelovende wereldwijde hightech ecosystemen. Hier wordt samengewerkt aan een toekomstbestendige economische groei voor Nederland. We moeten voorkomen dat deze economische groei onnodig wordt belemmerd of dat bedrijven vertrekken naar het buitenland omdat ze geen aansluiting kunnen krijgen op het elektriciteitsnet. Nederland kan zo waardevolle technologie verliezen. En we verliezen hiermee toekomstig verdienvermogen. Daarom heb ik in het BO-Brainport afgesproken dat de regio een prioritair gebied gaat worden voor de aanpak van netcongestie. Hierdoor kan vanuit nationaal belang gewerkt worden aan voldoende zekerheid voor bedrijven voor de verzwa ring van het elektriciteitsnet en voor innovatieve oplossingen in de vorm van energie hubs, batterijopslag en congestiemanagement. Verkend wordt op welke wijze dit het beste vorm en inhoud gegeven kan worden ook in relatie tot het Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK). En

hierover vinden intesieve sessies met de regio plaats. De minister voor Klimaat en Energie neemt hierin het voortouw en zal uw kamer separaat informeren.

Ons kenmerk
DGBI / 38873289

In de tussentijd spreken we met de netbeheerders Enexis en TenneT over het beschikbaar stellen van menskracht voor zowel de verzwaring van het elektriciteitsnet en waar dat niet meteen kan samen te werken aan de innovatieve oplossingen. Om hier vaart te kunnen maken treedt Brainport-development op als gebiedsregisseur, om vanuit een multistakeholderaanpak te kunnen samenwerken aan concrete casussen van bedrijven. Hierin worden netbeheerders, gemeenten en provincie maximaal gevraagd mee te denken in mogelijkheden, op het gebied van bijvoorbeeld contracten en vergunningen. Onderdeel van de aanpak voor de Brainportregio is ook de verbinding met het Nationaal Stimuleringsprogramma Energiehubs. Ik zie energiehubs als een schakel in een sterker energiesysteem. Hierdoor kunnen bedrijven lokaal samenwerken aan de gezamenlijke energiebehoefte, het verbruik onderling verdelen, opslaan of convergeren. Dit vraagt wel om een juridische entiteit die namens de bedrijven de energiebehoefte kan verdelen. Voor de aansluiting van de Brainportregio op het Nationale Stimuleringsprogramma Energiehubs neemt de minister voor Klimaat en Energie het initiatief. Ook heeft de minister voor Klimaat en Energie landelijk nieuwe maatregelen aangekondigd voor de aanpak van netcongestie³. Het gaat hier onder meer om sneller bouwen aan de benodigde infrastructuur, een betere benutting van het elektriciteitsnet, flexibel gebruik van het net en oplossingen zoals slim laden van elektrische voertuigen.

M.A.M. Adriaansens
Minister van Economische Zaken en Klimaat

---

³ Kamerstuk 29023, nr. 51. Nieuwe maatregelen netcongestie

Taskforce 'onderwijsopgave Brainportregio'

Aanjagers
Internationalisering
Onderwijs

Inhoudelijk Opgave Internationalisering Onderwijs

Landingstrip

Nieuwkomersonderwijs

Opleiden & Professionalisering

Internationale vaardigheden

Onderwijshuisvesting

M
o
n
i
t
o
r
i
n
g

Inrichting: Taskforce 'onderwijsopgave Brainportregio'

	Vertegenwoordiging	
Onderwijs SO, PO, VO	Hilbert de Vries Sytske Feenstra Klaas Koelewijn Erik Wissink Rutger van Deursen Marja van Leeuwen	(bestuurder SSOE) (directeur-bestuurder samenwerkingsverband Eindhoven PO) (directeur samenwerkingsverband de Kempen PO) (directeur- bestuurder samenwerkingsverband Helmond - Peelland PO) (directeur samenwerkingsverband Eindhoven en Kempenland VO) (directeur samenwerkingsverband Helmond - Peelland VO)
Kinderopvang	Martijn Arts Ingrid Teunissen	(directeur Korein) (Algemeen directeur Dikkie & Dik, voorzitter PSKE)
Gemeente	Stijn Steenbakkers Cathalijne Dortmans Mieke Theus	(wethouder gemeente Eindhoven) (wethouder gemeente Helmond) (wethouder gemeente Valkenswaard)
Bedrijfsleven	Lucas van Grinsven Paul van Nunen	(Head of Society & Community Engagement) (directeur Brainport Development)
Invulling aanjagers	Uitvoerders van de vijf samenwerkingsverbanden passend onderwijs, Brainport Development, 1-3 ambtenaren vanuit gemeentes (gekoppeld aan leden Taskforce), bedrijfsleven	